

۱۵۴ ۱۲۷۹

گلچین اشعار حماسی شاهنامه فردوسی

داستان رزم رستم و سهراب

ابوالقاسم فردوسی

بدکوشش: اعظم دوابی

www.ketab.ir

سرشناسه: فردوسی، ابوالقاسم، ۳۲۹-۴۱۶ق. عنوان قراردادى: شاهنامه برگزیده. عنوان و نام پدیدآور: داستان رزم رستم و سهراب / تالیف ابوالقاسم فردوسی، به کوشش اعظم دوابی. مشخصات نشر: تهران: ساحل زندگى، ۱۳۹۶. مشخصات ظاهرى: ۶۴ ص. شابک: ۷-۵-۹۸۳۶۸-۶۰۰-۹۷۸. وضعیت فهرست نویسى: فیا. فروست: گلچین اشعار حماسى شاهنامه فردوسی: شعر فارسى قرن ۴. شناسه افزوده: دوابی، اعظم، ۱۳۵۱ گردآورنده. رده بندى کنگره: ۱۳۹۶ ۱۴ش / PIR۴۴۹۱. رده بندى دیوبى: ۲۱ / ۸۱۴. شماره کتابشناسى: ۲۲۰۱۵۱۷

انتشارات ساحل زندگى

تهران، خیابان دانشگاه، کوچه رستمى، پلاک ۶
الفن: ۶۶۴۹۲۲۲۷

گلچین اشعار حماسى شاهنامه فردوسی

داستان رزم رستم و سهراب

ابوالقاسم فردوسی

به کوشش: اعظم دوابی

ناشر: انتشارات ساحل زندگى

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

تیراژ: ۵۰۰ جلد

شابک: ۷-۵-۹۸۳۶۸-۶۰۰-۹۷۸

قیمت: ۳۵۰۰۰ ریال

فهرست

۵	..... مقدمه
۱۱	..... زادن سمراب از مادرش تهمینه
۱۲	..... فرستادن افراسیاب بارمان و هومان را به نزدیک سهراب
۱۴	..... رزم سهراب با مگردآفرید
۱۷	..... نامه گزیده به نزدیک کاووس
۱۹	..... گرفتن سهراب دژ سغدی را
۱۹	..... نامه کاووس به رستم و آوردن واز زابلستان
۲۲	..... خشم گرفتن کاووس بر رستم
۲۵	..... لشکر کشیدن کاووس با رستم
۲۶	..... کشتن رستم و نده رزم را
۲۸	..... پرسیدن سهراب نام سرداران ایران از هعب
۳۳	..... تاختن سهراب بر لشکر کاووس
۳۵	..... رزم رستم با سهراب
۳۷	..... بازگشتن رستم و سهراب به لشکرگاه
۴۰	..... افگندن سهراب رستم را
۴۳	..... کشته شدن سهراب به دست رستم
۴۶	..... نوشدارو خواستن رستم از کاووس
۴۸	..... زاری کردن رستم بر سهراب
۴۸	..... آگاهی یافتن کاووس از آمدن افراسیاب
۵۰	..... لشکر کشیدن سیاوش
۵۳	..... نامه سیاوش به کاووس
۵۵	..... خواب دیدن افراسیاب و ترسیدن
۵۶	..... پرسیدن افراسیاب موبدان را از خواب

- ۵۷.....رای زدن افراسیاب با مهتران
- ۵۹.....آمدن گرسیوز نزد سیاوش
- ۶۱.....پیمان کردن سیاوش به افراسیاب
- ۶۲.....فرستادن سیاوش رستم را به نزد کاووس

www.ketab.ir

مقدمه

اراقا، هم فردوسی از لحاظ زنده کردن تاریخ و داستان ملی و از جهت نفس زده دمیدن به زبان فارسی بی شبهه بزرگترین شاعر ایران زمین است. و دیگر سرایان و گویندگان ما در این هنر به پایه او نمی‌رسند. استادی به بزرگی تاریخ در پیچه‌ای به جهان ادبیاتمان گشود هم او بود که پارسی را زنده کرد با نیوایی سخن، ادبیات را ماندگار کرد. تا آنجا که آوازه‌اش تا کرانه‌ها پیچید. فرسوسکی از ستارگان درخشان آسمان ادب فارسی و از مفاخر نام آور ملت ایران است و به سبب همین عظمت مقام و مرتبت، زندگی او مانند سایر بزرگان درجه اول ایرانی با افسانه‌ها و روایات مختلف آمیخته شده دروغا شخصی بدین بزرگی و مقام، شرح حال و تاریخ زندگیش ناقص و مجهول است و آنچه بر ما معلوم است اندکی از بسیار است. تولد او در سال ۳۲۹ در مرز باختر ناحیه طبرستان طوس بوده یعنی همان جا که امروزه آرامگاه اوستا فردوسی مردی وطن پرست و در میهن پرستی استوار بود. این مطلب را می‌توان در جای جای شاهنامه و خصوصاً از شور و عشق فردوسی که در ستایش ایران و نژاد ایرانی است و به خوبی آشکار است یافت بطوریکه سی و پنج سال برای سرودن شاهنامه رنج می‌برد و تمام دارایی خود را از دست می‌دهد و در پایان عمر تهیدست می‌شود چرا که عشق به ایران و ایرانی تا آنجا در وجودش رسوخ کرده بود که بر آن شد تاریخ میهن خود و افتخارات گذشته آنرا که در خطر نیستی و فراموشی می‌دید احیا کند و بتواند از

بلاغت و فصاحت معجزه آسا و شیوایی سخن خود بهره مند شود و آن را از زوال و فراموشی برهاند. و باید گفت که در این راه خدایی کرد. تا آنجا که حتی در مرگ پسرش از ادامه کار باز نایستاد تا شاهنامه را همانگونه که از نامش بر می آید جاودان نماید، برای ایرانی که می خواست جاودان بماند. زبان از گفتن هر آنچه در این ۳۵ سال بر او گذشته قاصر است باشد که پاشش «بداریم این در دانه تاریخ را». فردوسی از تاریخ نیاکان خود و از داستانها و افسانه ها و تاریخ ایران اطلاع و یا به داشتن آنها شوق و علاقه داشت و تربیت خانوادگی وی را بر این داشت که بدون مشوق و محرک، خود به کار عظیم دست زند. در حالیکه تذکره نویسان در شرح حال فردوسی نوشته اند: که او به تشویق سلطان محمود به نظم شاهنامه پرداخت. علت این اشتباه آن است که نام محمود در نسخ موجود شاهنامه، که در میان نسخه شاهنامه فردوسی است توسط خود شاعر گنجائیده شده، نسخه الی شاهنامه که مختصر بود به منظوم ساختن متن شاهنامه ابومنصوری. یعنی می آید که او ۱۹ سال از عمر دولت سامانی باقی بود و اگر فردوسی قدیم منظومه خود را به پادشاهی لازم می شمرد ناگزیر به درگاه آل سامان که خریدار اینگونه آثار بود، روی می نمود و به هر حال نمی توانست در آن تاریخ به درگاه سلطانی که هنوز روی کار نیامده بود بشتابد. محمود، ترک کرد غنای نه تنها در شاهنامه استاد طوس تأثیری نداشت، بلکه تنها کار او پس از قتل گنده آن به گناه دوست داشتن نژاد ایرانی و اعتقاد به تشیع بوده است و بن.

نظم داستانهای حماسی:

فردوسی ظاهراً در اوان قتل دقیقی حدود «۳۶۹ - ۳۷۶» به نظم داستانهایی مشغول بوده و بعضی از داستانها که منفردند «بیژن و گرازان»، را باید در رأس همه قرار داد. داستان بیژن و گرازان یا رزم بیژن و گرازان و